

v evropské politice (23. 10. - 29. 10. 2017)

Událost týdne:

27. října schválil katalánský parlament v tajném hlasování rezoluci o nezávislosti Katalánska. Rezoluci podpořilo 70 ze 135 poslanců. Španělský Senát následně rozhodl o dočasném omezení katalánské autonomie. Španělský premiér Mariano Rajoy v reakci odvolal katalánskou vládu, jejíž úkoly má převzít centrální madridská vláda, a rozpustil tamní parlament. Nové volby by se měly uskutečnit 21. prosince. Katalánský premiér Carles Puigdemont své odvolání neuznal a vyzval k demokratickému, vytrvalému, ale nenásilnému úsilí o nezávislost. EU reagovala ujištěním, že Katalánsko pro ni i nadále zůstává součástí Španělska. Podle právníků katalánského parlamentu se o rezoluci hlasovat nemělo, neboť porušuje zákaz ústavního soudu. Španělská generální prokuratura oznámila, že bude stíhat katalánské vedení za vzpouru, za níž lze uložit až 30leté vězení. Vyhlášení nezávislosti slavily v ulicích Barcelony tisíce lidí. Naopak na konci týdne demonstrovaly v Barceloně statisíce lidí za jednotu Španělska.

23. října oznámila eurokomisařka pro zaměstnanost a sociální věci Marianne Thyssenová prostřednictvím Twitteru, že se země EU shodly po dlouhé debatě na kompromisu ohledně novely směrnice o vysílání pracovníků. Nově by například měla být zkrácena doba, po jejímž uplynutí začnou pro vyslané zaměstnance platit plně pracovní pravidla země, do níž byli k dočasnému výkonu práce vysláni. Konkrétně se jedná o zkrácení z 24 měsíců na 12 s možností dodatečných šesti měsíců. Novelu směrnice, zejména v otázce platových podmínek, žádala především Francie.

24. října se uskutečnila ustavující schůze nově zvoleného německého parlamentu, do nějž zasedlo rekordních 709 poslanců. Předsedou vybrali poslanci dosavadního ministra financí Wolfganga Schäubleho (CDU). Zvolena byla i pětice místopředsedů. Pravicově populistická AfD jako jediná z parlamentních stran svého kandidáta na funkci místopředsedy neprosadila.

24. října nabídl předseda Rakouské lidové strany (ÖVP) Sebastian Kurz vytvoření vládní koalice Svobodné straně Rakouska (FPÖ), považované za pravicově populistickou. ÖVP zvítězila v nedávných parlamentních volbách, FPÖ skončila za sociálními demokraty z SPÖ třetí. Následující den se uskutečnilo první kolo jednání mezi ÖVP a FPÖ, jež se dle Kurze vyznačovalo pozitivní atmosférou.

25. října se vyslovil německý prezident Frank-Walter Steinmeier na schůzce se svým ruským protějškem Vladimírem Putinem v Moskvě pro posílení důvěry a celkové zlepšení vztahů mezi Německem a Ruskem. Německý prezident navštívil Rusko poprvé od roku 2010.

26. října vypověděl klíčový svědek obžaloby u soudu v černohorské Podgorici Saša Sindelić, že ruské zpravodajské služby finančně zaštitily loňský neúspěšný pokus o státní převrat v Černé Hoře s cílem zamezit zemi ve vstupu do NATO. Obžalobě čelí 14 osob, které jsou podezřelé, že loni v říjnu chtěly spáchat atentát na premiéra Černé Hory Mila Djunakoviče. Sindelić měl být jedním z hlavních organizátorů puče, loni v listopadu však překvapivě obdržel ochranný status svědka. Podle černohorské opozice je Sindelićovým úkolem převést vinu na ostatní.

28. října se uskutečnily předčasné parlamentní volby na Islandu, v nichž sice zvítězila konzervativní Strana nezávislosti premiéra Bjarniho Benediktssona, oproti minulým volbám však zaznamenala ztráty. Dobře si nevedli ani další dva dosavadní koaliční partneři - strana Vidreisn, která bude mít v parlamentu nejmenší zastoupení, a strana Jasná budoucnost, jež se do parlamentu vůbec nedostala. Podoba budoucí vládní koalice zůstává nejasná. Druhé Levicově-zelené hnutí nejspíš společně se Sociálnědemokratickou aliancí a Pirátskou stranou na většinu v parlamentu také nedosáhne.

Telegraficky

- Dne 25. října schválil Evropský parlament zavedení elektronického systému vstupu a výstupu (EES) s cílem posílit kontrolu pohybu občanů třetích zemí na hranicích schengenského prostoru. Systém by měl být spuštěn do roku 2020.
- Dne 26. října schválil italský Senát nový volební zákon spojující prvky většinového a poměrného volebního systému. Zákon musí podepsat ještě italský prezident Sergio Mattarella a odsouhlasit nejvyšší soud.

